

ПРОФІЛАКТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ТВАРИН

УДК 636.22/28.034

Катерина Дмитрівна Диннікова,
*аспірант кафедри технології виробництва продукції тваринництва
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
вул. Сергія Єфремова, 25, м. Дніпро, Україна, 49600 e-mail: ekdm@ukr.net*

Олена Володимирівна Лесновська,
*кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
вул. Сергія Єфремова, 25, м. Дніпро, Україна, 49600
e-mail: lesnovskay_elena@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-9027-6734>*

СТРИЖКА КОНЕЙ ЯК ТЕХНОЛОГІЧНЕ РІШЕННЯ В ПРОФІЛАКТИЦІ РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ КОНЕЙ

Анотація. Дослідженнями встановлено позитивний вплив використання стрижки коней, що підтверджується їх здатністю швидше відновлювати фізіологічні показники організму та відсутністю респіраторних захворювань порівняно з нестриженими тваринами.

Ключові слова: коні, стрижка, профілактика респіраторних захворювань.

Постановка проблеми. Природа наділила коней дуже ефективним засобом терморегуляції – волосом. Він з наближенням осені відростає і стає довшим та густішим в міру зниження температура навколишнього середовища. Густе зимове волосся чудово захищає коня від переохолодження. Однак після щоденного навантаження у тварини підвищується секреція поту і його довге волосся стає холодним, при цьому не висихає, а це – ризик респіраторних захворювань, в тому числі на пневмонію [1-4].

З цією метою нами були проведені дослідження в «Спеціалізованій позашкільній дитячо-юнацькій школі олімпійського резерву з кінного спорту» міста Дніпра щодо впливу стрижки коней в осінньо-зимовий період на профілактику та рівень захворюваності тварин.

Для дослідження були відібрані коні української верхової породи віком 3-5 років в кількості по 10 голів в кожній групі. В кожній групі кобил та меринів було порівну. Тварини знаходилися в аналогічних умовах утримання та годівлі. Крім того, дані дослідження проводилися в період тренінгу та підготовки коней до випробувань.

Для дослідження використовували два види стрижки (грумінгу) коней – «Посторомкова» (I група тварин) та «Гунтер» (II група тварин). Нестрижені тварини склали III дослідну групу. Посторомковий грумінг передбачав прибирання волосу тільки з нижньої частини шиї і черева, які найбільш рясно і швидко пітніють. Стиль «Гунтер» – волос залишали на кінцівках і під сідлом, оскільки тварина з довгим волосом буде рясно пітніти і мерзнути.

Під час проведення досліджень встановлено час висихання волоссяного покриву коней після різного тренувального навантаження (середнє та інтенсивне навантаження).

Результати досліджень. Грумінг коней проводили у жовтні 2022 року, що передувало щорічному індивідуальному тренінгу. Дослідженнями відмічено, що волоссяний покрив тварин I та II групи швидше висихав після навантаження, оскільки ці коні мали меншу площу тулуба,

вкриту волосом. Після середнього навантаження волосяний покрив тварин I та II групи на 25,4 та 99,6 % швидше висихав порівняно з нестриженими аналогами III групи. Після інтенсивного навантаження різниця в цих показниках становила 24,7 та 65,6 % на користь тварин I та II групи.

Під час тренінгу одразу після середнього навантаження температура тіла тварин I та II групи склала 39,3 та 39,0 °C відповідно, що на 0,1 та 0,4 °C менше за однолітків III групи. Після інтенсивного навантаження різниця за цим показником становила 0,4 та 0,5 °C відповідно на користь стрижених тварин I та II групи.

Слід відмітити, що після середнього навантаження вже через годину у піддослідних тварин I та II групи температура тіла знизилася до 38,4 та 37,9 °C, а через годину після інтенсивного навантаження – до 38,3 та 38,0 °C відповідно. Тоді як у коней III групи в зазначені періоди температура тіла склала 38,7 та 38,9 °C відповідно.

Необхідно відмітити, що стрижені тварини I та II групи швидше відновлювали пульс через годину навантаження, ніж нестрижені аналоги III групи. Через годину після середнього тренувального навантаження у тварин I та II групи пульс був на рівні 40,3 та 39,6 ударів за хвилину, а у однолітків III групи – 44,4. Через годину інтенсивного навантаження цей показник становив 39,7 та 39,3 ударів за хвилину у тварин I та II групи проти 40,3 – у однолітків III групи. Аналогічна тенденція зберігалася і при дослідженні кількості дихальних рухів.

Серед тварин, що підлягали грумінгу, не спостерігалися випадки респіраторних захворювань. Серед коней III групи за дослідний період 24,8 % мали легкі респіраторні захворювання.

Висновки і пропозиції. Дослідженнями встановлено позитивний вплив використання стрижки коней, що підтверджується їх здатністю швидше відновлювати фізіологічні показники організму та відсутністю респіраторних захворювань порівняно з нестриженими тваринами. Рекомендуємо використовувати грумінг типу «Гунтер» та «Посторомковий», що сприяє швидкому відновленню фізіологічних показників організму, волосяного покриву без зайвого його пошкодження потом, запобігає переохолодженню тварини та є методом профілактики респіраторних захворювань.

Бібліографічний список

1. Burt, D. (2019). Grooming Show and Sale Horses. Book Chapter published in Stud Managers' Handbook, 355-360.
2. Dynnikova, K.D. & Lesnovs'ka O.V. (2016). Osoblyvosti provedennya zymovoho treninhu. Proceedings of the Conference "Suchasni problemy ta shlyakhy intensyfikatsiyi vyrobnytstva produktsiyi tvarynnytstva". Dnipropetrovs'k, 2016, 7–9.
3. Halatyuk, A. & Behas, V. (2016). Therapeutic and prophylactic measures for herpes infections of horses first type. Scientific Messenger, LNUVMBT named after S.Z. Gzhytskyj, 18, 3(70), 26–29.
4. Yegorov, B. & Tsiundyk, O. (2017). Biological evaluation of animal feed concentrates and trained for sport horses. Grain Products and Mixed Fodder's, 17(1).

Dynnikova K.D., Lesnovska O.V.,

HORSE CUTTING AS A TECHNOLOGICAL SOLUTION IN THE PREVENTION OF HORSE RESPIRATORY DISEASES

Abstract. Research has established the positive effect of using horse haircuts, which is confirmed by their ability to recover physiological indicators of the body faster and the absence of respiratory diseases compared to unshorn animals.

Key words: horses, haircut, prevention of respiratory diseases.